

Załącznik nr 2
do Zarządzenia Nr 42/2022
Prezydenta Miasta Radomska
z dnia 1 marca 2022 roku

PROJEKT

Załącznik do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Radomsku
z dnia .....

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA RADOMSKA NA LATA 2022-2024

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Radomska jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych, na terenie Radomska w latach 2022-2024 r. Zadania Programu są w dużej mierze kontynuacją realizacji z lat ubiegłych.

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1956) określa zadania z zakresu zdrowia publicznego oraz zasady ich finansowania, wskazała również jednostki samorządu terytorialnego, jako realizatorów tych zadań. Wprowadziła jednocześnie zmiany w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119) określając, iż realizacja zadań w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych powinna uwzględniać cele operacyjne, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Radomska na lata 2022-2024 tworzony jest na podstawie diagnozy i obserwacji prowadzonych w latach poprzednich w oparciu o realizację Narodowego Programu Zdrowia i określony w nim cel operacyjny nr 2: *Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.*

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Radomska na lata 2022-2024 jest opracowany we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku.

W swojej konstrukcji merytorycznej Program koresponduje z założeniami zawartymi w Rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022.

Za realizację Programu odpowiadają:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku
- Centrum Aktywności Społecznej w Wydziale Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Radomska

II. Diagnoza wybranych zagadnień społecznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom

1. Dostępność alkoholu w Radomsku

Jednym z głównych czynników mających wpływ na wielkość spożycia alkoholu jest jego dostępność, zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i fizycznym.

Dostępność ekonomiczna oznacza relację między ceną alkoholu a dochodami poszczególnych konsumentów. Na cenę w dużej mierze wpływa wartość podatku akcyzowego, który jest regulowany na poziomie centralnym i samorzady lokalne na ten wymiar dostępności nie mają bezpośredniego wpływu.

Dostępność fizyczna to gęstość sieci punktów sprzedaży alkoholu modyfikowana realną możliwością jego zakupu. 9 marca 2018 r weszły w życie nowe regulacje wynikające z ustawy z 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Art. 12 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przewiduje, że rada gminy ustala, w drodze uchwały maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta odrębnie dla:

1. poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, czyli:
  - do 4,5 proc. zawartości alkoholu oraz piwa,
  - powyżej 4,5 proc. do 18 proc. zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)
  - powyżej 18 proc. zawartości alkoholu,
2. zezwoleń na sprzedaż alkoholu przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży oraz
3. zezwoleń na sprzedaż alkoholu przeznaczonego do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Limitowaniem objęte są więc nie punkty sprzedaży, a wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Odstąpiono także od obowiązującej dotąd zasady niewprowadzania żadnych ograniczeń ilościowych w odniesieniu do sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa. Zakresem uchwały objęto zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo. W poprzednim stanie prawnym liczba punktów sprzedaży nie uwzględniała tego rodzaju zezwoleń.

Ilość wydawanych zezwoleń oraz ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych przedstawiają tabele poniżej:

LATA	1) poza miejscem sprzedaży (sklepy)			RAZEM
	Według zawartości alkoholu			
	Do 4,5 % alkoholu oraz piwa	Od 4,5 % do 18 % z wyjątkiem piwa	Powyżej 18 %	
2018	44	40	41	125
2019	18	20	19	57
2020	33	37	36	106
2021	47	43	47	137

Tabela 1. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Radomsku w latach 2018– 2021 – sklepy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Radomska

LATA	2) w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)			
	Według zawartości alkoholu			RAZEM
	Do 4,5 % alkoholu oraz piwa	Od 4,5 % do 18 % z wyjątkiem piwa	Powyżej 18 %	
2018	9	6	5	20
2019	7	5	4	16
2020	10	6	9	25
2021	14	9	7	30

Tabela 2. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Radomsku w latach 2018–2021 – lokale gastronomiczne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Radomska

Rok	Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale)
2019	123	37
2020	125	34
2021	128	39

Tabela 3. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Radomsku w latach 2019-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Radomska

Rok	Alkohol do 4,5% (oraz piwa)	
	sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży (sklepy)	sprzedaż alkoholu w miejscu sprzedaży (lokale)
2019	117	38
2020	121	34
2021	122	39

Tabela 4. Liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% (w tym piwa) w Radomsku w latach 2019-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Radomska

Rok	Alkohol od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	
	sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży (sklepy)	sprzedaż alkoholu w miejscu sprzedaży (lokale)
2019	113	17
2020	119	16
2021	119	22

Tabela 5. Liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) w Radomsku w latach 2019-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Radomska

Rok	Alkohol powyżej 18%	
	sprzedaż alkoholu poza miejscem sprzedaży (sklepy)	sprzedaż alkoholu w miejscu sprzedaży (lokale)
2019	111	18
2020	117	17
2021	119	21

Tabela 6. Liczba obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% w Radomsku w latach 2019-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Radomska

Zestawiając dane z końca 2021 roku: liczbę mieszkańców Radomska (zameldowanych na stałe – 43 117 osób) z liczbą punktów sprzedaży ogółem, w których dostępny jest alkohol, na jeden sklep przypada 258 mieszkańców. Biorąc pod uwagę rok 2020 (liczba mieszkańców: 43 895), na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało 276 mieszkańców, natomiast w 2019 r. (liczba mieszkańców: 44 510) 278 mieszkańców.

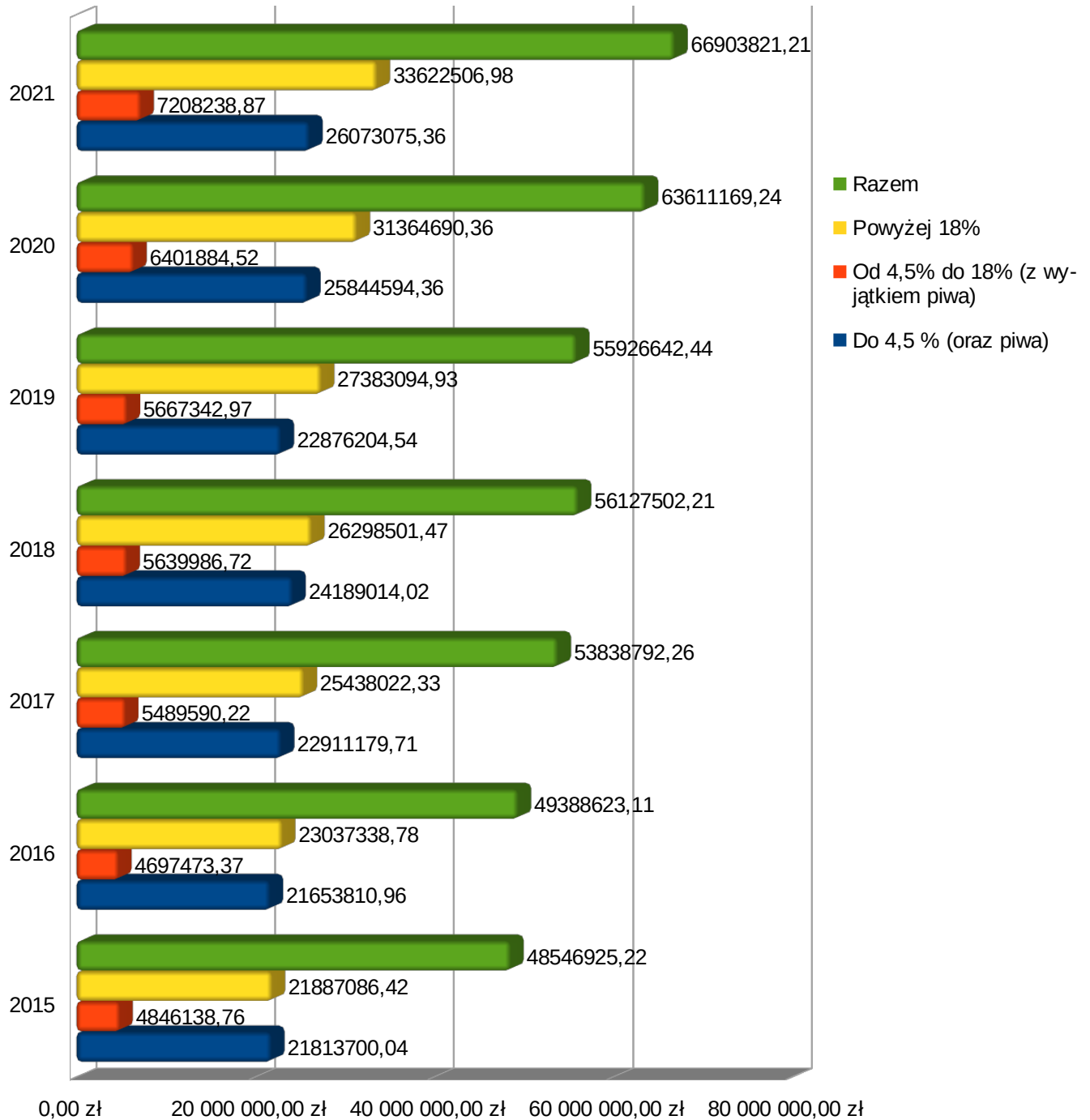
W 2021 r. na terenie Miasta Radomska wprowadzony został zakaz sprzedaży napojów alkoholowych w porze nocnej (w godzinach 24.00 - 6.00). Na podstawie uchwały Nr XXVII/293/21 Rady Miejskiej w Radomsku z dnia 26 lutego 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Łódz. poz. 1203) zakaz ten obejmuje punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Wartość sprzedanego alkoholu w poszczególnych latach na terenie Miasta Radomska przedstawia poniższa tabela. Jest ona opracowana na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Rok	Do 4,5 % (oraz piwa)	Od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18 %	Razem
2015	(w zł.) 21 813 700,04	(w zł.) 4 846 138,76	(w zł.) 21 887 086,42	(w zł.) 48 546 925,22
2016	(w zł.) 21 653 810,96	(w zł.) 4 697 473,37	w zł.) 23 037 338,78	(w zł.) 49 388 623,11
2017	(w zł.) 22 911 179,71	(w zł.) 5 489 590,22	(w zł.) 25 438 022,33	(w zł.) 53 838 792,26
2018	(w zł.) 24 189 014,02	(w zł.) 5 639 986,72	(w zł.) 26 298 501,47	(w zł.) 56 127 502,21
2019	(w zł.) 22 876 204,54	(w zł.) 5 667 342,97	(w zł.) 27 383 094,93	(w zł.) 55 926 642,44
2020	(w zł.) 25 844 594,36 zł	(w zł.) 6 401 884,52	(w zł.) 31 364 690,36	(w zł.) 63 611 169,24
2021	(w zł.) 26 073 075,36 zł	(w zł.) 7 208 238,87	(w zł.) 33 622 506,98	(w zł.) 66 903 821,21

Tabela 7. Wartość alkoholu sprzedanego w latach 2015 – 2021 na terenie Miasta Radomska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Radomska

Wykres 1: Wartość sprzedanego alkoholu w latach 2015 – 2021 na terenie Miasta Radomska (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Radomska

Jak wynika z powyższych danych od roku 2015 roku notujemy ciągły wzrost wartości sprzedanego alkoholu w Radomsku, a szczególnie alkoholi powyżej 18 %.

2. Dostępność narkotyków i innych substancji psychoaktywnych

Problemy społeczne w świadomości dorosłych mieszkańców Miasta Radomska

W okresie czerwiec – lipiec 2019 r. na terenie Miasta Radomska została przeprowadzona diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych, w szczególności w zakresie określenia skali i specyfiki problemu narkomanii na terenie gminy.

Głównym celem badań ankietowych było określenie skali i specyfiki problemu uzależnień od środków psychoaktywnych na terenie Miasta Radomska oraz rozpoznanie i zdiagnozowanie najważniejszych aspektów związanych ze zjawiskiem narkomanii, a będących podstawą dalszych działań w zakresie gminnego systemu profilaktyki.

Działania badawcze miały na celu:

- zidentyfikowanie problemów dotyczących między innymi uzależnień w różnych grupach wiekowych;
- uchwycenie czynników prowokujących do powstawania sytuacji problemowych;
- określenie skali oraz zakresu tych problemów;
- rozpoznanie i zdiagnozowanie skutków występujących problemów;
- propozycję rozwiązań / zmniejszania negatywnych konsekwencji.

W badaniu wśród osób dorosłych uwzględnione zostały takie obszary jak:

- dostępność narkotyków i dopalaczy,
- znajomość osób zażywających narkotyki,
- używanie środków psychoaktywnych.

W badaniu wśród uczniów zostały uwzględnione zostały takie obszary jak:

- dostępność narkotyków i dopalaczy,
- znajomość osób zażywających narkotyki i dopalacze,
- używanie środków psychoaktywnych,
- znajomość konsekwencji zdrowotnych używania środków psychoaktywnych.

Próba badawcza objęła łącznie 559 dorosłych mieszkańców oraz 734 uczniów szkół z terenu Radomska.

Ankietowani mieszkańcy mieli również możliwość wskazania innych problemów, które według nich są istotne dla społeczności lokalnej. Wśród nich wskazano m.in. zakłócanie ciszy nocnej przez szybko jeżdżące samochody kierowane głównie przez młode osoby oraz brak reakcji policji wobec tego typu sytuacji, zanieczyszczenie środowiska, zaniedbanie opiekuńczo - wychowawcze, obecność cudzoziemców oraz brak miejsc dla młodzieży w centrum miasta.

Ankietowani mieszkańcy ocenili ważność różnych problemów społecznych występujących w środowisku lokalnym Miasta Radomska.

Przyjętą miarą ważności poszczególnych problemów społecznych była średnia uzyskana w wyniku odpowiedzi respondentów, gdzie waga punktowa wynosiła odpowiednio od 5 przy problemie uważanym za „bardzo istotny” do 1 przy „nieistotnym”.

Poniższa tabela przedstawia skalę ważności poszczególnych problemów w opinii mieszkańców uczestniczących w badaniu ankietowym.

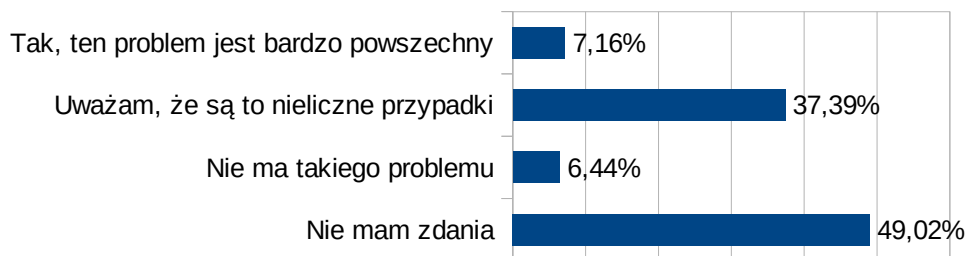

Problemy społeczne	Ważność problemu
alkoholizm	3,45
narkomania	3,31
wzrost przestępczości	2,52
nowe substancje psychoaktywne (dopalacze)	2,85
bezrobocie	1,97

Tabela 8. Ocena ważności problemów społecznych na terenie Miasta Radomska.

Ankietowani mieszkańcy w hierarchii problemów najwyżej usytuowali problem alkoholizmu, którego ważność uznali powyżej przeciętnej. Stosunkowo wysoka pozycja zjawiska alkoholizmu jednoznacznie wskazuje priorytetowy kierunek działań, jakie powinien podejmować samorząd w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Kolejnymi, zauważalnymi przez mieszkańców problemami na terenie Miasta Radomska okazały się narkomania oraz nowe substancje psychoaktywne.

W ocenie ankietowanych, rozpowszechnienie narkomanii na terenie Miasta Radomska jest problemem zauważalnym (37,39% ankietowanych). Tylko 7,16% badanych stwierdziło, że jest to bardzo powszechny problem, 6,44%, że problem narkomanii w ogóle nie występuje na terenie miasta, a pozostałe 49,02% respondentów nie miało zdania na ten temat.

Wykres 2. Czy w Pana/Pani opinii na terenie Miasta Radomska występuje problem narkomanii?

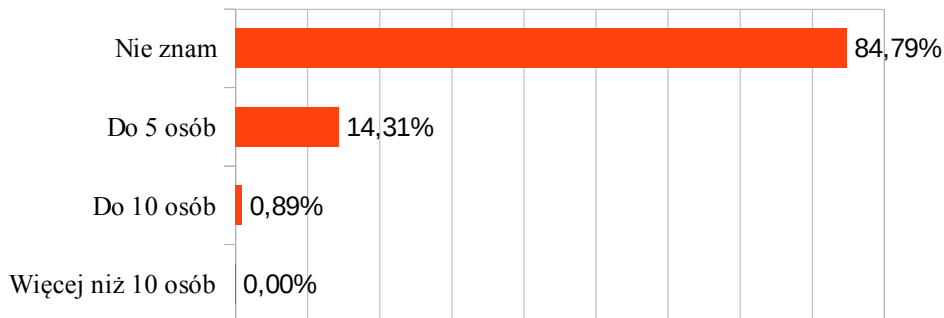
Pomimo tego, iż problem stosowania narkotyków dotyczy głównie ludzi młodych, warto poznać, jakie są postawy dorosłych wobec tego typu substancji psychoaktywnych. Ankietowani na pytanie jakie narkotyki w ich opinii są dostępne na terenie Radomska, najczęściej odpowiedzieli, że nie wiedzą, gdyż nie interesują się dostępnością tego typu substancji w swoim środowisku. Taką odpowiedź wskazało 67,80% badanych. Wśród tych, którzy potwierdzili dostępność narkotyków na terenie miasta, przeważały odpowiedzi wskazujące na dostępność marihuany, a kolejno amfetaminy i dopalaczy.

Czy w Pana/Pani opinii na terenie Radomska są dostępne narkotyki?	
Nie wiem, nie interesuję się tym	67,80 % - 379 osób
Tak, jakie:	32,20 % -180 osób
Marihuana	92,22%
Haszysz	9,44%
Amfetamina	35,00%
LSD	3,89%
Grzyby halucynogenne	3,33%
Kokaina	3,89%
Opium	0,00%
Dopalacze	30,56%

Tabela 9. Czy w Pana/Pani opinii na terenie Miasta Radomska są dostępne narkotyki?

Dane pozyskane w części badań poświęconej problemowi narkomanii wskazują, że problem ten jest zauważalny na terenie Miasta Radomska, natomiast jak najczęściej przyznają mieszkańcy są to sporadyczne przypadki. Ponad 15,00% respondentów potwierdziło znajomość osób zażywających narkotyki w swoim otoczeniu. Zdecydowana większość badanych nie zna miejsc, w którym można zakupić tego rodzaju środki psychoaktywne. W opinii ponad 32,00% ankietowanych na terenie Miasta Radomska są dostępne narkotyki i jako najczęściej wskazywane zostały marihuana, amfetamina i dopalacze. Co więcej 12,34% badanych przyznało, że są na terenie miejsca, w których młodzież ma łatwy dostęp do środków psychoaktywnych.

Spośród badanych mieszkańców Miasta Radomska, zdecydowana większość tj. 84,79% nie zna w swoim otoczeniu nikogo, kto zażywałby narkotyki. Pozostali respondenci potwierdzili, że posiadają takie znajomości; w tym 14,31% przyznało, że zna do pięciu osób, które sięgają po tego typu substancje, a 0,89% wskazało na przedział do dziesięciu osób.

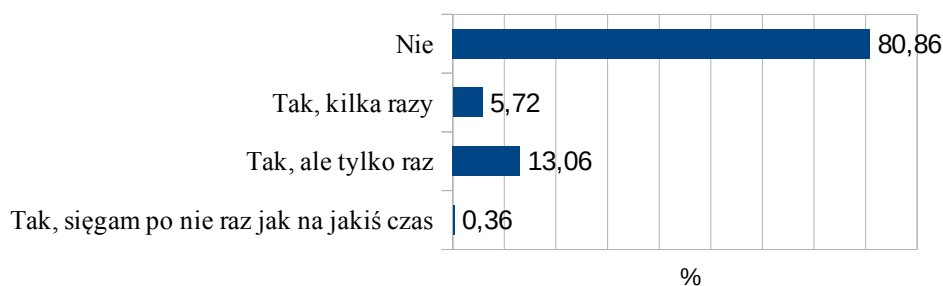

Wykres 3. Czy zna Pan/Pani w swoim otoczeniu osoby zażywające narkotyki?

W ankiecie pojawiło się także pytanie dotyczące znajomości miejsc, w których młodzież ma łatwy dostęp do środków psychoaktywnych. Zdecydowana większość badanych tj. 86,05% nie posiadała wiedzy na ten temat. 1,61% respondentów odpowiedziało, że na terenie miasta nie ma takich miejsc. W opinii pozostałych 12,34% ankietowanych młodzież może zakupić narkotyki w kilku miejscach i jako przykładowe zostały wskazane m.in: okolice szkół, parking za przychodnią przy ul. Batorego, Park Świętojański, Plac 3 Maja, „ciupki“ w kamienicach, kluby i dyskoteki.

Zapytano również ankietowanych czy słyszeli o sytuacjach związanych ze sprzedażą narkotyków i dopalaczy w okolicach szkół. 2,33% badanych potwierdziło, że są im znane takie przypadki, dodatkowo wskazując, że dotyczyły Publicznej Szkoły Podstawowej nr 2, Publicznej Szkoły Podstawowej nr 9, Zespołu Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska, Zespołu Szkół Ponapodstawowych nr 1, I Liceum Ogólnokształcącego oraz II Liceum Ogólnokształcącego.

Dalsza część badań dotyczyła bezpośrednich doświadczeń ankietowanych mieszkańców z substancjami psychoaktywnymi. Jak wskazują dane, zdecydowana większość respondentów tj. 80,86% nie miała dotychczas kontaktu z narkotykami bądź innymi środkami odurzającymi. Do zażywania tego rodzaju substancji psychoaktywnych przyznało się łącznie 19,14% respondentów, w tym 9,51% kobiet i 13,61% mężczyzn. 5,72% zadeklarowało użycie narkotyków kilka razy, a 13,06% stwierdziło, że był to jednorazowy kontakt. 0,36% przyznało natomiast, że sięga po narkotyki raz na jakiś czas.

Wykres 4. Czy kiedykolwiek zażywał/a Pan/Pani narkotyki lub inne substancje odurzające?

3. Skala zjawiska uzależnienia i nadużywania alkoholu w Radomsku

O skali zjawiska sięgania po substancje psychoaktywne, w tym po alkohol, bezpośrednio można wnioskować z danych uzyskanych od działających na terenie miasta Radomska poradni terapii uzależnień. Z informacji otrzymanych od podmiotów zajmujących się pomocą osobom uzależnionym wynika, że Radomsko nie stanowi odstępstwa w skali kraju i zachodzące w naszym mieście zjawiska, trendy i problemy pokrywają się tymi obserwowanymi w skali kraju. W Radomsku pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych od alkoholu świadczą:

1) Poradnie Terapii Uzależnień

- Poradnia Leczenia Uzależnień przy Szpitalu Powiatowym w Radomsku
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej COGITO w Radomsku

Dane szczegółowe na temat liczby osób objętych wsparciem przez w/w poradnie:

	Szpital Powiatowy w Radomsku Poradnia Leczenia Uzależnień			Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej COGITO			ogółem		
	2019 na dzień 30.09.2019	2020 na dzień 30.09.2020	2021 na dzień 30.09.2021	2019 na dzień 30.09.2019	2020 na dzień 30.09.2020	2021 na dzień 30.09.2021	2019 na dzień 30.09.2019	2020 na dzień 30.09.2020	2021 na dzień 30.09.2021
Liczba pacjentów uzależnionych w trakcie terapii	244	212	231	91	85	175	335	297	406
Liczba pacjentów, którzy ukończyli terapię osób uzależnionych	28	21	24	88	65	bd	116	86	24
Liczba pacjentów, którzy przerwali terapię	53	41	47	52	48	bd	105	89	47
Liczba pacjentów współuzależnionych, w trakcie terapii	36	30	33	18	15	17	54	45	50
Liczba pacjentów współuzależnionych, którzy ukończyli terapię	0	0	0	12	8	bd	12	8	0
Liczba osób i udzielonych im porad	Kobiety 216 Mężczyźni 2902	Kobiety 198 Mężczyźni 2636	Kobiety 205 Mężczyźni 2835	Kobiety 557 Mężczyźni 850	Kobiety 485 Mężczyźni 736	Kobiety 378 Mężczyźni 1513	Kobiety 773 Mężczyźni 3752	Kobiety 683 Mężczyźni 3372	Kobiety 583 Mężczyźni 4348

Tabela 10. Dane z radomszczańskich poradni terapii uzależnień

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Poradni Leczenia Uzależnień Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej COGITO i Specjalistycznego Centrum Psychoterapii i Terapii Uzależnień

2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku

Zespół Orzekający

	2019 na dzień 30.09.2019	2020 na dzień 30.09.2020	2021 na dzień 30.09.2021
Liczba posiedzeń	43	43	42
Liczba rozpatrzonych przez MKRPA wniosków (liczba kobiet / mężczyzn)	104 21/83	113 35/78	82 18/64
Liczba spraw skierowanych do Sądu Rejonowego w Radomsku celem zastosowania obowiązku poddania się leczeniu oraz ustanowienia kuratora aż do zakończenia leczenia	39	21	20
Liczba spraw skierowanych do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	39	26	25
Liczba osób skierowanych na cykl spotkań z Instruktorem Terapii w Punkcie Konsultacyjnym	54	44	23

Tabela 11. Klienci korzystający z pomocy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku

Porady udzielone przez instruktora terapii uzależnień podczas dyżurów w Punkcie Konsultacyjnym:

- **243** udzielone porady w kontakcie bezpośrednim
- **63 osobom** udzielono porad (w tym: 21 kobiet, 42 mężczyzn)
- **342** udzielone porady w kontakcie telefonicznym

Wnioskodawcami byli:

- członkowie rodzin: **25 wniosków**
- pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: **45 wniosków (w tym 11 kobiet)**
- Kurator Sądu Rodzinnego: **1 wniosek**
- Komenda Powiatowa Policji: **11 wniosków**
- Prokuratura Rejonowa: **15 wniosków**

W związku z pandemią koronawirusa COVID-19 w Polsce i obowiązującymi wytycznymi dotyczącymi zdrowia, bezpieczeństwa nierozprzestrzeniania się choroby, Zespół orzekający opracował nową formę pracy, spełniającą wymogi potrzeb klientów w sytuacji kryzysowej tzn. prowadzi konsultacje telefoniczne dla osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin. Ponadto prowadzi w trybie on-line dialogi motywujące, mające na celu wzmacnianie motywacji zmiany zachowania oraz dążenia do zachowywania trzeźwości, budowania autonomii.

Zespół Profilaktyki

W 2021 roku Zespół, w związku z pandemią koronawirusa, znacznie ograniczył przeprowadzenie akcji profilaktycznych i skupił się na opracowywaniu szeroko rozumianej profilaktyki on-line, m.in. poprzez prowadzenie strony internetowej www.profilaktyka.radomsko.pl oraz fanpage Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w serwisie społecznościowym Facebook.

Placówki wsparcia dziennego MOPS w Radomsku otrzymały materiały w celu realizacji Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” edycja 2021. Ponadto kontynuowane były warsztaty, tj. „Profilaktyczne środy” podzielone na dwa panele, pierwszy skierowany do dzieci i młodzieży, drugi również do ich rodziców (przeprowadzone zostały w 5 placówkach).

Zespół Kontroli

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. członkowie Zespołu Kontroli przeprowadzili na terenie Miasta Radomska 29 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasta Radomska, udzielanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych nie stwierdzono m.in. sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym.

Zespół Kontroli przeprowadził oględziny punktów sprzedaży napojów alkoholowych i zaopiniował pozytywnie 69 wniosków podmiotów gospodarczych o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Brak było opinii negatywnych.

3) Punkt Konsultacyjny

Punkt Konsultacyjny w Radomsku działa przy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pełniąc rolę informacyjno – poradniczą, udziela porad i wsparcia osobom uzależnionym oraz ich rodzinom i bardzo często jest pierwszym miejscem, gdzie zgłaszają się po pomoc osoby doznające przemocy domowej. Punkt Konsultacyjny jest dostępny dla klientów w godzinach zarówno przedpołudniowych jak i popołudniowych oraz wieczornych, a warunki lokalowe gwarantują osobom zgłaszającym się do punktu dyskrecję i komfort psychiczny. Zadbano o oddzielne pokoje, do których nikt nie wchodzi i nie przeszkadza w czasie rozmowy. Oferta Punktu Konsultacyjnego stała się interdyscyplinarna, a jego zadaniem jest zdiagnozowanie problemów rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci).

Porady udzielone przez Instruktora terapii uzależnień podczas dyżurów w Punkcie Konsultacyjnym

	2015	2016	2017	2018 na dzień 30.09.2018	2019 na dzień 30.09.2019	2020 na dzień 30.09.2020	2021 na dzień 30.09.2021
Liczba porad	1916	1542	987	746	567	624	243
Liczba osób kobiety/mężczyźni	384 89/253	334 83/251	356 92/264	251 76/175	141 43/98	208 68/140	63 21/42
Liczba porad w kontakcie telefonicznym	387	472	724	614	324	721	342

Tabela 12. Klienci korzystający z pomocy Punktu Konsultacyjnego w Radomsku

4) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku

Udzielanie pomocy wymaga współpracy różnych służb i instytucji, powinno więc mieć charakter interdyscyplinarny (Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoła, Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rodzinny, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie itp.). Szeroko rozumianą pomoc społeczną oraz wsparcie w zakresie reintegracji społeczno – zawodowej dla osób dotkniętych i zagrożonych alkoholizmem realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku.

ROK	Liczba rodzin pod opieką MOPS	Liczba osób w rodzinach	Rodziny z problemem alkoholowym	Liczba osób w rodzinach alkoholowych
2015	1757	3531	214	369
2016	1643	3128	208	360
2017	1612	3865	200	324
2018	1418	3403	187	289
2019	1318	2779	195	297
2020	1101	1623	129	155

Tabela 13. Skala zjawiska alkoholizmu wg danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomsku

5) Komenda Powiatowa Policji w Radomsku

Z informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Radomsku wynika, że największym problemem jest naruszanie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych. W celu ograniczenia tego zjawiska funkcjonariusze Policji stale patrolują okolice placówek handlowych i lokali gastronomicznych. Funkcjonariusze Policji systematycznie prowadzą też kontrole trzeźwości kierowców.

	2016	2017	2018 na dzień 30.09.2018 r.	2019 na dzień 30.09.2019r.	2020 na dzień 30.09.2020r.	2021 na dzień 30.09.2021r.
Ilość interwencji związanych z udziałem osób pod wpływem alkoholu w miejscach niedozwolonych	1445	1475	792	763	481	395
Ilość interwencji związanych z udziałem kierujących pod wpływem alkoholu	115	281	236	74	282	296

Tabela 14. Wybrane dane Komendy Powiatowej Policji w Radomsku dotyczące kontroli trzeźwości kierowców

lp		2017	2018 na dzień 30.09.2018r.	2019 na dzień 30.09.2019r.	2020 na dzień 30.09.2020r.	2021 na dzień 30.09.2021r.
1	Liczba ujawnionych przez Policję nietrzeźwych osób do 18 roku życia	32	18	17	19	13
2	Liczba wszczętych postępowań karnych z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: - w tym z udziałem nieletnich - z tego w sprawach o wykroczenia - z tego w sprawach o przestępstwa	18 0 15 3	15 0 12 3	10 2 7 1	13 0 13 0	16 3 13 0
3	Liczba stwierdzonych wykroczeń z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	1475	792	763	481	346
4	Liczba stwierdzonych przestępstw z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	3	3	1	0	0
5	Liczba ujawnionych nietrzeźwych osób kierujących pojazdami: - w tym nieletnich - z tego ujawnionych sprawców wykroczeń - z tego ujawnionych sprawców przestępstw	281 5 163 113	236 1 142 95	110 0 57 53	106 0 16 90	296 0 105 191
6	Liczba nałożonych mandatów karnych z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	953	309	215	144	138
7	Liczba interwencji w zakresie przemocy w rodzinie	110	69	74	58	48
8	Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc - w tym ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	110 96	59 46	50 42	58 44	48 30
9	Ogólna liczba osób doznających przemocy - w tym liczba doznających przemocy małoletnich	128 6	66 10	57 8	65 9	52 8
10	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” w tym nowych wszczynających procedurę.	110 101	59 56	50 46	56 48	48 39
11	Liczba zgłoszeń łamania zakazu sprzedaży alkoholu w godzinach 24.00-6.00	-	-	-	-	0

Tabela 15. Wybrane dane Komendy Powiatowej Policji w Radomsku dotyczące zjawiska używania substancji psychoaktywnych (alkohol) i przemocy w Radomsku

Z informacji uzyskanych przez Komendę Powiatową Policji w Radomsku wynika, iż w całym 2021 roku odnotowano 325 interwencji w pobliżu miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, natomiast nie odnotowano żadnego naruszenia zakazu handlu napojami alkoholowymi w porze nocnej. Według relacji policjantów pełniących służbę zewnętrzną, od czasu wprowadzenia w Radomsku zakazu sprzedaży alkoholu w porze nocnej, sytuacja w okolicach sklepów uległa polepszeniu. Spadła również ilość zgłoszeń dotyczących zakłóceń ciszy nocnej i porządku publicznego oraz ilość interwencji podejmowanych z inicjatywy własnej policji.

4. Skala zjawiska używania substancji psychoaktywnych

Otrzymane wyniki dotyczące problemu narkomanii pokazały, iż większość uczniów z terenu Miasta Radomska nie miała styczności z substancjami psychoaktywnymi takimi jak narkotyki. Niemniej jednak nie można tego problemu lekceważyć gdyż znalazła się grupa osób stanowiąca 8,96%, które potwierdziły swój pierwszy kontakt z narkotykami.

Najbardziej popularnym wśród młodych osób narkotykiem okazała się marihuana, natomiast dość liczne były również deklaracje potwierdzające kontakt z innymi substancjami m.in. amfetaminą, metamfetaminą i ecstazy.

27,73% uczniów potwierdziło znajomość osób zażywających narkotyki, a blisko 25,00% przyznało, że wie gdzie można dokonać zakupu tego typu substancji.

Dobrym sygnałem są deklaracje większości uczniów, że nie są zainteresowani tematem związanym z dostępnością narkotyków. Pozytywnym jest również fakt, że blisko 94,00% badanych ma świadomość konsekwencji zdrowotnych stosowania narkotyków, a ponad 87,00% posiada wiedzę na temat sankcji prawnych z tytułu ich posiadania.

107 osób, które potwierdziło kontakt z narkotykami dodatkowo odpowiadało na pytanie o rodzaj substancji, które zdarzyło się im zażywać. Najbardziej popularnym narkotykiem okazała się marihuana, której użycie potwierdziło 98,13% z tej grupy respondentów. Pojawiło się również kilka odpowiedzi potwierdzających kontakt z amfetaminą, haszyszem, dopalaczami i grzybami halucynogennymi.

Z jakimi narkotykami miał/miała Pan/Pani kontakt?	n- 107
Marihuana	98,13%- 105 osób
Haszysz	5,61%- 6 osób
Amfetamina	10,28%- 11 osób
LSD	0,00%
Grzyby halucynogenne	0,93%- 1 osoba
Kokaina	0,00%
Opium	0,00%
Dopalacze	2,80%- 3 osoby

Tabela 16. Z jakimi narkotykami miał/miała Pan/Pani kontakt?

Używanie narkotyków w sytuacjach kryzysowych nasila ich uzależniające działanie. Pozytywnym jest, iż zdecydowana większość badanych tj. 79,96% wyraziła zdanie, że tego typu używki nie pomagają w radzeniu sobie ze stresem. 18,78% respondentów nie wiedziało jak odpowiedzieć na to pytanie. Pozostałe 1,25% przyznało natomiast, że narkotyki mogą wpływać pozytywnie na redukcję stresu.

Pozyskane w trakcie badań dane wskazują również, iż mieszkańcy Miasta Radomska są dosyć radykalni w zakresie poglądów dotyczących szkodliwości substancji zwanych dopalaczami. 80,32% respondentów było zgodnych w twierdzeniu, że dopalacze są równie szkodliwe jak narkotyki. 3,58% badanych wyraziło zdanie przeciwne, a pozostałe 16,10% nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Dane pozyskane w części badań poświęconej problemowi narkomanii wskazują, że problem ten jest zauważalny na terenie Miasta Radomska, natomiast jak najczęściej przyznają mieszkańcy są to sporadyczne przypadki.

Analizując szczegółowe dane można zauważyć, że w środowisku badanych są obecne narkotyki i dopalacze. Pomimo tego, iż większość respondentów nie miała dotychczas kontaktu z tego rodzaju środkami psychoaktywnymi należy podejmować działania profilaktyczne w tym zakresie. Wielu uczniów zadeklarowało bowiem, że zna w swoim otoczeniu osoby zażywające narkotyki. Często pierwszy kontakt z substancjami psychoaktywnymi następuje za namową rówieśników. Należy zatem rozmawiać z uczniami o asertywności i o różnych technikach odmowy w przypadku, gdy ktoś proponuje im jakąś używkę.

Z badań wynika, że młody człowiek, który ma zapewnione poczucie bezpieczeństwa i funkcjonuje w środowisku, w którym czuje się dobrze, jest mniej podatny na kontakt z używkami, chętniej rozmawia o swoich problemach. Istotne jest zatem budowanie pozytywnego klimatu społecznego, który daje młodemu człowiekowi możliwość rozwijania kompetencji społecznych takich jak asertywność, umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji czy poczucia własnej wartości.

Reasumując, w zakresie profilaktyki szkolnej zasadnym będzie podejmowanie następujących działań:

- Kontynuowanie programów informacyjno - profilaktycznych podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych, psychologicznych, prawnych i społecznych konsekwencji używania narkotyków i dopalaczy. Wysoki poziom wiedzy w tym zakresie jest bowiem niezbędny do podejmowania odpowiedzialnych i świadomych decyzji dotyczących stosowania tego typu substancji psychoaktywnych.
- Kontynuowanie programów profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy środków psychoaktywnych. Szczególnie ważne jest rozwijanie technik asertywnej odmowy, gdyż uczniowie często korzystają z tego typu używek za namową osób trzecich. Jest to o tyle istotne, że uczniowie deklarują dość liczne znajomości wśród osób niepełnoletnich zażywających narkotyki, a wraz z wiekiem badanych procent tego typu znajomości niebezpiecznie wzrasta.
- Realizowanie szkoleń i warsztatów dla uczniów z zakresu profilaktyki społecznej.
- Preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz warsztatów dla młodzieży także zajęcia dla rodziców/prawnych opiekunów, a także dla kadry pedagogicznej.
- Realizowanie warsztatów dla nauczycieli i wychowawców w zakresie: tworzenia, realizacji, monitoringu i ewaluacji programów profilaktycznych.

III. Cel i zadania Programu

1. Cel główny

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Radomska na lata 2022-2024 jest zapobieganie uzależnieniom od alkoholu i substancji psychoaktywnych poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Miasta Radomska (w szczególności dzieci i młodzieży) na temat szkodliwości ich stosowania, a także ograniczenie szkód zdrowotnych, społecznych oraz zaburzeń życia rodzinnego, będących następstwem spożywania alkoholu i zażywania narkotyków.

Realizacja takiego celu przełoży się na zwiększenie jakości życia mieszkańców oraz zrównoważy rozwój w sferze społecznej. Problem nadmiernego spożywania alkoholu jest niepokojącym zjawiskiem społecznym, który dotyka wszystkie grupy społeczne, niezależnie od pochodzenia, statusu czy sytuacji ekonomicznej. Dlatego oddziaływania profilaktyczne powinny być realizowane we wszystkich strefach życia społecznego.

Badania naukowe na temat czynników ryzyka związanego z pićm alkoholu przez młodzież oraz środków zapobiegawczych stosowanych w tym zakresie wykazały, że jednym z najważniejszych czynników chroniących młodych ludzi przed szkodami wynikającymi z picia alkoholu są pozytywne wzorce rodzinne oraz silna więź z rodzicami. Sposób wychowania i praktyki rodzicielskie mają istotne znaczenie dla prawidłowego rozwoju fizycznego, społecznego i psychicznego dziecka. Niezdrowy styl życia, problemy alkoholowe i narkotykowe, przemoc są często wynikiem zaniechań ze strony najbliższego otoczenia.

Jednym z najistotniejszych warunków skuteczności oddziaływań profilaktycznych i czynników chroniących przed wystąpieniem zachowań ryzykownych jest kształtowanie prozdrowotnych postaw oraz budowa pozytywnych więzi rodzinnych i społecznych.

Dlatego istotnym elementem programów realizowanych w Gminie Miasto Radomsko, ściśle zintegrowanym z treścią przekazów edukacyjnych dla młodzieży, stały się także działania na rzecz środowiska i rodziny, w tym rodziny pozostającej w kryzysie (prowadzenie placówek wsparcia dziennego, prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjnego, organizacja aktywnego i bezpiecznego czasu wolnego podczas wakacji połączona z prowadzeniem zajęć z elementami profilaktyki uzależnień). Cel zostanie osiągnięty poprzez podjęcie skoordynowanych działań w obszarze profilaktyki realizowanej na trzech poziomach profilaktyki (uniwersalna, selektywna, wskazująca), będącej jednym z szeregu działań służących ochronie zdrowia.

Głównym założeniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 jest kontynuacja wielokierunkowych działań na rzecz zapobiegania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych w społeczności lokalnej, rozwoju systemu wsparcia dla osób uzależnionych i ich bliskich oraz ograniczanie szkód zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, których źródłem jest używanie w/w środków wśród mieszkańców Miasta Radomska.

2. Zadania służące realizacji celu Programu

Zadanie I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zagrożonych uzależnieniem

W ramach zadania realizowane będzie:

- 1) prowadzenie poradnictwa i konsultacji dla osób uzależnionych i eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi,
- 2) upowszechnianie informacji o ośrodkach i osobach udzielających pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- 3) szkolenia dla osób zajmujących się poradnictwem oraz terapią osób uzależnionych od narkotyków, wzmacnianie kompetencji profilaktycznych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (nauczycieli, pedagogów, wychowawców),

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- a) Prowadzenie zajęć samorozwojowych dla osób utrzymujących trzeźwość, osób współuzależnionych i Dorosłych Dzieci Alkoholików.
- b) Wspieranie działalności środowisk abstynenckich, klubów i stowarzyszeń.
- c) Dofinansowanie specjalistycznych szkoleń, konferencji i sympozjów dla osób zajmujących się terapią uzależnień m.in. superwizji klinicznej dla terapeutów, członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych i innych osób pracujących w obszarze uzależnień.
- d) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego na podstawie art.4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym zatrudnienie specjalistów zajmujących się pomocą osobom uzależnionym, np. instruktora terapii uzależnień, psychologa, specjalisty przeciwdziałania przemocy domowej, pedagoga – socjoterapeuty.

Realizacja zadań Punktu Konsultacyjnego odbywa się poprzez:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia,
  - kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych,
  - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
  - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu),
  - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
  - inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
  - gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.
- e) Gromadzenie i upowszechnianie informacji na temat stacjonarnych i ambulatoryjnych placówek terapeutycznych oraz udostępnianie informacji mieszkańcom miasta.
  - f) Wspieranie poradni terapii uzależnień w postaci dofinansowania zakupu: niezbędnego sprzętu, superwizji klinicznej dla terapeutów, dofinansowanie szkoleń i konferencji specjalistycznych.

Zadanie II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie substancji psychoaktywnych przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Ważnym zadaniem osób pomagających jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej, zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.¹

Z uwagi na to, że w rodzinach z problemami alkoholowymi często pojawia się zjawisko przemocy, w ramach zadania realizowane będą działania mające na celu zapobieganie przemocy oraz zapewnienie stałej, kompleksowej i profesjonalnej pomocy.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Udzielanie wszechstronnej pomocy przez Zespół Orzekający Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku:
  - a) reagowanie na każdy sygnał świadczący o nadużywaniu alkoholu oraz podchodzenie do każdego przypadku indywidualnie z troską o zapewnienie jak najlepszych warunków leczenia, a rodzinom kompleksowego wsparcia i pomocy,
  - b) informowanie i motywowanie klientów i ich rodzin do uczestnictwa w spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie działające na terenie Radomska i grup anonimowych alkoholików,
  - c) w ramach współpracy z Ośrodkiem Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem w Radomsku korzystanie klientów z oferty Ośrodka tj. psychologa, psychiatry i prawnika oraz innej pomocy zawartej w ofercie Ośrodka,
  - d) kierowanie osób uzależnionych i ich rodzin do instruktora terapii uzależnień, poradni leczenia uzależnień,
  - e) kontynuacja ścisłej współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Radomsku – z pracownikami socjalnymi, w szczególności w sprawach udzielenia pomocy finansowej i rzeczowej, złożenia wniosku do Sądu Rejonowego o leczenie psychiatryczne i/lub skierowanie do domu pomocy społecznej bez wymaganej zgody, itp.
2. Współpraca MKRPA z Policją, Sądem Rodzinnym, Kuratorami, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia w zakresie diagnozy i pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową.
3. Prowadzenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku placówek wsparcia dziennego realizujących programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z rodzin zmagających się problemami wywołanymi używaniem środków psychoaktywnych,

---

¹ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, str. 39

mających na celu udzielanie pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej m.in. bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego.

4. Finansowanie prowadzenia zajęć oraz projektów promujących zdrowy styl życia, a także stanowiących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.
5. Finansowanie projektów profilaktycznych oraz grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.
6. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy, poprzez poradnictwo, wsparcie socjalne i działania interwencyjne.
7. Wsparcie programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików (DDA).
8. Prowadzenie poradnictwa w zakresie rozwiązywania problemów wywołanych używaniem środków psychoaktywnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Upowszechnianie wiedzy na temat FAS – Alkoholowego Zespołu Płodowego i innych zagrożeń związanych z piciem alkoholu, paleniem papierosów i używaniem innych środków psychoaktywnych przez kobiety w ciąży.
10. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych, w tym pracujących z rodzinami osób uzależnionych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach zadania realizowane będą działania informacyjno – edukacyjne w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i używania środków psychoaktywnych, skierowane do ogółu społeczeństwa. Realizowane będą projekty opierające się na równoległym oddziaływaniu zarówno na dzieci i młodzież, jak i na ich rodziców, co podnosić będzie skuteczność prowadzonych działań.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Realizację rekomendowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, innych programów profilaktycznych oraz socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz agresji, jak również edukacji na temat zjawisk przemocy w rodzinie.
2. Organizowanie oraz dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą.

3. Prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących trzeźwości kierowców oraz programów uświadamiających dla pasażerów.
4. Profilaktyka zakłóceń porządku publicznego w związku ze spożywaniem substancji psychoaktywnych w miejscach publicznych:
  - informowanie Policji o takich miejscach – mapa miejsc,
  - współpraca z dzielnicowymi,
  - monitoring miejsc szczególnie narażonych.
5. Zakup materiałów edukacyjnych (np. ulotek, broszur, czasopism, książek, filmów, płyt).
6. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od substancji psychoaktywnych, realizacja programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży uwzględniających aktywność sportową, kulturalną.
7. Tworzenie nowych i wspieranie istniejących miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz dzieci zagrożonych problemami związanymi z nadużywaniem alkoholu lub używaniem innych środków psychoaktywnych przez rodziców lub opiekunów (świetlice i kluby z programem opiekuńczo – wychowawczym).
8. Zwiększanie skuteczności przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i wszelkich używek oraz inicjowanie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków nadużywania alkoholu (główny cel pracy Zespołu profilaktyki MKRPA w Radomsku).
9. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży służąca wzmocnieniu czynników chroniących, m.in. dofinansowanie wyjazdów, w tym wakacyjnych, dla dzieci i młodzieży, podczas którego realizowane są programy profilaktyczne.
10. Prowadzenie kampanii społecznych, integracyjnych promujących zdrowy styl życia i przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu.
12. Udział w ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Realizacja zadania III. będzie również prowadzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku, który planuje następujące działania:

1. Projekt autorski Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomsku pt. „Mamo, tato bycie z Tobą daje moc”, w ramach którego odbędą się zajęcia:
  - „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” – dla rodziców zorganizowane zostaną zajęcia podnoszące umiejętności opiekuńczo-wychowawcze. Tematyka zajęć obejmować będzie: podniesienie świadomości własnych celów wychowania, poznanie i zrozumienie świata uczuć własnych oraz dziecka, naukę umiejętności rozmawiania o uczuciach, umiejętność stawiania jasnych granic i wymagań, zachęcanie dzieci do współpracy itp. W zajęciach będą mogły uczestniczyć rodziny objęte pomocą asystenta rodziny, jak również objęte pomocą w ramach pracy socjalnej oraz rodziny korzystające z oferty placówek wsparcia dziennego.
  - Grupa wsparcia – dla rodziców przeżywających problemy w sferze opieki i wychowania dzieci zorganizowane zostaną zajęcia w ramach grupy wsparcia. Udział w grupie wsparcia polega na dzieleniu się własnymi doświadczeniami z innymi jej członkami, słuchaniu, nawiązywaniu kontaktu, dzieleniu się pożytecznymi informacjami, udzielaniu sobie wzajemnie wsparcia emocjonalnego. Na zajęcia będą zapraszani rodzice

posiadający wspólny problem wymagający omówienia. Grupa wsparcia jest formą pomocy psychologicznej.

Podczas spotkań w ramach Szkoły dla Rodziców i Wychowawców, grup wsparcia poruszane będą tematy, zagadnienia z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych. Zajęcia będą przeprowadzane z wykorzystaniem różnych narzędzi m.in. pogadanek, projekcji filmów, gier, zabaw oraz quizów o tematyce wyżej wymienionych uzależnień i jego skutków. Poruszane będą również zagadnienia dotyczące nauki spędzania wolnego czasu rodziców z dziećmi, radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych w sposób inny niż np. poprzez spożywanie alkoholu.

- Dostęp do poradnictwa specjalistycznego – psychologicznego. Każdy z rodziców/opiekunów będzie mógł korzystać z bezpłatnych, indywidualnych porad specjalistycznych. Psycholog udziela również porad osobom borykającym się z problemem uzależnienia od alkoholu, współuzależnionym.
- Spotkania integracyjne np. wyjścia do kina, restauracji i inne. Spotkania integracyjne skoncentrowane zostaną na wzmocnieniu relacji rodzic-dziecko poprzez zaproponowanie udziału rodziców i dzieci we wspólnych spotkaniach, wyjściach do kina i innych. Zajęcia i praca z rodziną w ramach projektu prowadzone są przez wykwalifikowanych asystentów rodziny oraz psychologa.
- 2. Projekt autorski Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomsku „Dyżur pod telefonem” realizowany zgodnie z Zarządzeniem nr 9/2013 z dnia 27.02.2013r. Dyrektora MOPS w Radomsku. W ramach dyżuru pracownicy socjalni wykonują interwencje w rodzinach, gdzie zagrożone jest dobro dziecka w związku z nadużywaniem alkoholu przez rodziców lub opiekunów i przemocą w godzinach od 15.30 do 20.00 w dni robocze i w dni wolne od pracy.
- 3. Projekt „Profilaktyczne Środy” w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”
  - to projekt partnerski Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomsku. Celem tej kampanii jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych, jako alternatywy picia alkoholu, zażywania narkotyków i stosowania przemocy. Warsztaty, w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, przeprowadzane są w 5 placówkach wsparcia dziennego MOPS i podzielone są zawsze na dwa panele. Pierwszy panel skierowany jest do dzieci i młodzieży, a drugi do dzieci i ich rodziców.
- 4. Dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego- psychologicznego. Poradnictwo psychologiczne jest formą pomocy oferowaną osobom przeżywającym kryzysy psychologiczne, trudności przystosowawcze lub będącym w stanach przedłużającej się sytuacji traumatycznej. Psycholog udziela również porad osobom borykającym się z problemem uzależnienia od alkoholu, współuzależnionym. Psycholog udziela porad od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00 – 15.00 po wcześniejszym umówieniu terminu porady. Psycholog udziela również porad telefonicznych pod numerem telefonu 781-850-293.
- 5. Bezpłatne konsultacje z prawnikiem – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku raz w tygodniu zapewnia dyżur prawnika udzielającego bezpłatnych porad prawnych osobom zgłaszającym potrzebę uzyskania porady prawnej.

Zadanie IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii.

Realizacja zadania będzie polegać na wspieraniu i dofinansowaniu projektów z zakresu profilaktyki uzależnień, realizowanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe wyłonione w wyniku konkursu ofert. Szczególna uwaga będzie skierowana na wsparcie działalności stowarzyszeń abstynenckich, podejmujących działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym. Osoby uzależnione od alkoholu na każdym etapie procesu trzeźwienia mogą otrzymać wsparcie w funkcjonujących w Radomsku stowarzyszeniach, które podejmują działania informacyjne i profilaktyczne (spotkania grup wsparcia, poradnictwo). Do stowarzyszeń tych należą:

- Klub Wzajemnej Pomocy „Szansa”
- Stowarzyszenie Klub Abstynencki ”Można Inaczej”

Wspomniane stowarzyszenia są także miejscem spotkań grup AA, AL ANON i DDA.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- Dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez stowarzyszenia, których cele statutowe przewidują podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.
- Dofinansowanie działań instytucji oraz organizacji pozarządowych, które pomagają osobom uzależnionym, ich rodzinom oraz osobom zagrożonym uzależnieniem.
- Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji prowadzących działalność dotyczącą profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego stylu życia, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- Wspieranie w zakresie zakupu pomocy naukowych, dydaktycznych, książek i materiałów edukacyjno – informacyjnych przeznaczonych do szkół, instytucji oraz organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką uzależnień.
- Współpracę ze środowiskami kościelnymi w sferze ich działalności na rzecz profilaktyki i promowania postaw trzeźwościowych.
- Realizację, przez organizacje pożytku publicznego, programów profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących zażywania substancji odurzających nowej generacji skierowanych do młodzieży szkolnej i ich rodziców, w ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Radomska.

Zadanie V

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Zadania interwencyjne i kontrolne są realizowane również poprzez bieżące kontrole przeprowadzone przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Zespół Kontroli.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy, promocji i warunków sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- Podejmowanie działań przez Zespół Kontroli MKRPA poprzez:
  - 1) Dokonywanie oględzin usytuowania punktów sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych, jak również opiniowanie o zgodności ich lokalizacji z uchwałami Rady Miejskiej w Radomsku przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
  - 2) Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
  - 3) Występowanie z wnioskami i opiniami dotyczącymi sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na terenie gminy.

Zadanie VI

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej (organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej).

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- Dofinansowanie zatrudnienia socjalnego realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku.

Zadanie VII

Działania w zakresie podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

W art. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ustanowiono zasadę dobrowolności leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu. Zgodnie z tym przepisem wszelkie odstępstwa od tej zasady mają charakter wyjątkowy i muszą być uregulowane ustawą. Jednym z wyjątków od zasady dobrowolności jest instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego unormowana w art. 24 – 36 ustawy. Do zadań własnych gminy, na mocy art. 4¹ ust.3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy powołanie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, na której spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia

o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.²

W ramach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku działa m.in. Zespół Orzekający. Jego zadania w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia to:

a) Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy. Każdy może złożyć zawiadomienie rozpoczynające procedurę, przy czym osoba/podmiot zawiadamiająca/y nie staje się stroną postępowania. Ustawa nie przewiduje udziału w tym postępowaniu osób przekazujących informację, jak też członków rodziny osoby, o której mowa w art. 24 ustawy.

b) Zaproszenie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i poddania się leczeniu odwykowemu. Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych nie posiada instrumentów prawnych do zobowiązania osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie, aby stawiała się na spotkanie. Może jedynie zaprosić taką osobę na rozmowę. Bardzo istotne jest więc odpowiednie zmotywowanie osoby uzależnionej od alkoholu do rozpoczęcia leczenia i zmiany swojej postawy. W spotkaniu takim nie mogą uczestniczyć osoby trzecie.

c) Skierowanie na badanie – jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się na dobrowolne poddanie się leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie potwierdzają, że kontynuowanie postępowania jest korzystne dla tej osoby, uzasadnione jest skierowanie jej na badanie przez biegłych (psycholog lub specjalista psychoterapii uzależnień i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25 ustawy).

d) Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego (art. 26 ust. 3 ustawy), do której należą: opinia wydana przez biegłych, protokół z rozmowy z osobą zgłaszającą do komisji przypadek nadużywania alkoholu, protokół z rozmowy z osobą uzależnioną od alkoholu (o ile do takiej rozmowy doszło), inne informacje w sprawie. Jeśli osoba uzależniona nie stawiała się na rozmowę w terminie wskazanym przez komisję ani też na badanie przez biegłych, należy dołączyć do wniosku informację o podjętych w tej sprawie czynnościach (liczba i terminy zaproszeń wraz z informacją o niestawieniu się tej osoby).

e) Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego właściwego dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy (art. 26 ust. 3 ustawy). Charakter tego postępowania, skutek orzeczenia mogącego prowadzić do ograniczenia praw i wolności danej osoby oraz wskazanie niezwłoczności rozpoznania podkreślają konieczność dopełnienia wszystkich wymagań w składanym wniosku.³

Od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie leczenia odwykowego. Podstawową metodą leczenia jest psychoterapia indywidualna i grupowa.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez finansowanie badań i sporządzanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu na potrzeby MKRPA.

---

² Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020, PARPA, str. 92

³ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019, PARPA, str. 98 - 100

VIII. Realizacja Programu

1. Koordynator Programu

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku,
- Centrum Aktywności Społecznej Urzędu w Wydziale Spraw Społecznych Miasta Radomska.

2. Realizatorzy Programu

Institucje:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Radomsku,
- Centrum Aktywności Społecznej Urzędu Miasta Radomska,
- Wydział Edukacji i Kultury Urzędu Miasta Radomska,
- Wydział Informacji i Promocji Urzędu Miasta Radomska,
- Wydział Bezpieczeństwa i Porządku Urzędu Miasta Radomska,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku,
- Punkt Konsultacyjny,
- Poradnie Leczenia Uzależnień,
- Komenda Powiatowa Policji w Radomsku,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Radomsku,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Radomsku,
- Miejski Dom Kultury w Radomsku,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Radomsku ,
- Muzeum Regionalne im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku,
- Placówki oświatowe,
- Placówki służby zdrowia,
- Stowarzyszenia abstynenckie,
- Organizacje pozarządowe.

Zasoby ludzkie:

W zakresie realizacji Programu Miasto korzysta z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problematyką uzależnień, a w szczególności:

- specjalistów psychoterapii uzależnień,
- terapeutów i instruktorów terapii uzależnień,
- członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, kuratorów sądowych i pracowników socjalnych,
- prokuratorów,
- członków organizacji pozarządowych,
- pracowników oświaty,
- pracowników służby zdrowia.

3. Źródła finansowania

Źródłem finansowania są środki pochodzące z opłaty, o której mowa w art. 9² ust.11 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które przeznaczone mogą być na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Finansowanie działań podejmowanych w związku z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Radomska na lata 2022-2024 odbywa się w oparciu o:

- środki finansowe budżetu Miasta Radomska, zgodnie z klasyfikacją budżetową, w tym środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- środki własne organizacji pozarządowych,
- nieodpłatną pracę wolontariuszy,
- środki zewnętrzne,
- środki przekazywane z Narodowego Funduszu Zdrowia.

Planowany koszt realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok wynosi 1 250 000,00 zł. Środki finansowe na lata 2023 oraz 2024 to środki z opłat, o których mowa w art. 9² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które wpłyną odpowiednio za 2022 i 2023 rok do budżetu Miasta Radomska i zostaną wydatkowane zgodnie z stosownymi uchwałami budżetowymi.

4. Kontrola realizacji Programu

Realizacja Programu będzie podlegała monitoringowi, który polega na gromadzeniu i analizowaniu informacji w celu ustalenia, czy wyznaczone w ramach Programu zadania są realizowane zgodnie z założonym planem. Monitoring będzie obejmował następujące elementy:

- czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań oraz źródła ich pochodzenia,
- stan realizacji poszczególnych zadań.

Bieżący monitoring prowadzony będzie w celu potwierdzenia skuteczności działań ujętych w Programie, a także celem wypracowania wniosków i priorytetów służących do projektowania gminnej strategii przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w kolejnych latach. Odbywa się w sposób ciągły poprzez dokonywanie bieżących kontroli jakości oraz rzetelności realizowanych zadań, ścisłą współpracę z ich realizatorami oraz analizę i interpretację danych sprawozdawczych przekazywanych gminie w ramach zawartych umów i porozumień

Program ma charakter otwarty. W przypadku stwierdzenia zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

IX. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku

1. Członkom MKRPA w Radomsku przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji i Zespołów Roboczych.
2. Wysokość wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komisji i Zespołu Roboczego wynosi:
  - a) w przypadku członków Zespołu Profilaktyki oraz Orzekającego – 106 zł brutto (słownie: sto sześć złotych 00/100) za posiedzenie; miesięcznie nie więcej niż 424 złotych brutto (słownie: czterysta dwadzieścia cztery złote 00/100).
  - b) w przypadku Przewodniczących Zespołów: Profilaktyki oraz Orzekającego – 106 złotych brutto (słownie: sto sześć złotych 00/100) za posiedzenie; miesięcznie nie więcej niż 636 zł brutto (słownie: sześćset trzydzieści sześć złotych 00/100).
  - c) w przypadku Przewodniczącego oraz członków Zespołu Kontroli 106 zł brutto (słownie: sto sześć złotych 00/100) za posiedzenie; miesięcznie nie więcej niż 636 zł brutto (słownie: sześćset trzydzieści sześć złotych 00/100).
  - d) w przypadku Przewodniczącego oraz Sekretarza Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 106 zł brutto (słownie: sto sześć złotych 00/100); miesięcznie nie więcej niż 636 zł brutto (słownie: sześćset trzydzieści sześć złotych 00/100).
3. Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 2 następuje na podstawie list obecności z posiedzenia Komisji i z posiedzeń Zespołów Roboczych zaparażowanych przez Przewodniczącego danego Zespołu (w przypadku posiedzeń Zespołu) lub Przewodniczącego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radomsku.
4. Zatwierdzona do wypłaty lista jest podstawą dokonania wypłaty na rzecz członka MKRPA.
5. Od kwot określonych w pkt. 2 odprowadzona będzie zaliczka na podatek dochodowy.
6. Środki finansowe na wypłatę wynagrodzeń pochodzą z działu 851, rozdział 85154 budżetu Miasta Radomska.
7. Wynagrodzenie, o którym mowa w niniejszym regulaminie nie jest finansowane z wynagrodzeń w rozumieniu Kodeksu Pracy.